

USTAWA

z dnia 6 kwietnia 1984 r.

o fundacjach.

Art. 1. Fundacja może być ustanowiona dla realizacji zgodnych z podstawowymi interesami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej celów społecznie lub gospodarczo użytecznych, w szczególności takich jak: ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska i zabytków.

Art. 2. 1. Fundacje mogą ustanawiać osoby fizyczne niezależnie od ich obywatelstwa i miejsca zamieszkania bądź osoby prawne mające siedziby w Polsce lub za granicą.

2. Siedziba fundacji powinna znajdować się na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 3. 1. Oświadczenie woli o ustanowieniu fundacji powinno być złożone w formie aktu notarialnego. Zachowania tej formy nie wymaga się, jeżeli ustanowienie fundacji następuje w testamencie.

2. W oświadczeniu woli o ustanowieniu fundacji fundator powinien wskazać cel fundacji oraz składniki majątkowe przeznaczone na jego realizację.

Art. 4. 1. Ustanowienie fundacji wymaga zatwierdzenia przez ministra zainteresowanego — ze względu na zakres jego kompetencji — utworzeniem i działaniem fundacji, zwanego dalej „właściwym ministrem”.

2. Jeżeli cele i działalność fundacji wkraczają w zakres kompetencji dwóch lub więcej ministrów, Prezes Rady Ministrów wyznaczy właściwego ministra.

Art. 5. Fundacja działa na podstawie przepisów niniejszej ustawy i statutu.

Art. 6. 1. Fundator ustala statut fundacji określający jej nazwę, siedzibę i majątek, zasady, formy i zakres działalności fundacji, skład i organizację zarządu, sposób powoływania oraz obowiązki i uprawnienia tego organu i jego członków. Statut może zawierać również inne postanowienia, w szczególności dotyczące prowadzenia przez fundację działalności gospodarczej, dopuszczalności i warunków jej połączenia z inną fundacją, zmiany celu lub statutu, a także przewidywać tworzenie obok zarządu innych organów fundacji.

Art. 7. 1. Statut ustalony przez fundatora wymaga zatwierdzenia przez właściwego ministra równocześnie z zatwierdzeniem fundacji. Jeżeli statut przewiduje podjęcie działalności gospodarczej, zatwierdzenie statutu w tej części następuje w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Jeżeli fundator nie przedstawi statutu lub przedstawiony statut jest niepełny, zawiera postanowienia sprzeczne z treścią oświadczenia woli o ustanowieniu fundacji albo z przepisami prawa, właściwy minister wezwie fundatora do przedstawienia, w wyznaczonym terminie, statutu lub do wprowadzenia w nim zmian bądź uzupełnień.

3. Przepisy dotyczące zatwierdzenia statutu mają odpowiednie zastosowanie do jego zmiany.

Art. 8. 1. Fundator może odstąpić od osobistego ustalenia statutu i upoważnić do jego ustalenia właściwego ministra albo inną osobę fizyczną lub prawną.

2. Do ustalenia statutu przez osobę upoważnioną stosownie do ust. 1 mają zastosowanie przepisy dotyczące ustalania statutu przez fundatora.

3. Jeżeli fundator ustanowił fundację w testamencie, a nie ustalił jej statutu i nie upoważnił do tej czynności innej osoby, statut ustala właściwy minister.

Art. 9. Właściwy minister odmówi zatwierdzenia fundacji i jej statutu oraz zmian w statucie, jeżeli cel fundacji bądź postanowienia statutu są sprzeczne z przepisami niniejszej ustawy lub innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa albo w razie bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego do przedstawienia statutu lub do wprowadzenia w nim zmian bądź uzupełnień.

Art. 10. 1. Fundacja uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru fundacji.

2. Rejestr fundacji prowadzi Sąd Rejonowy dla Warszawy-Pragi.

3. Rejestr jest jawny i dostępny dla osób trzecich.

4. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, określa zasady i tryb postępowania w sprawach rejestru fundacji, dane podlegające wpisowi do tego rejestru, sposób jego prowadzenia oraz szczegółowe zasady udostępniania rejestru do wglądu.

Art. 11. 1. Nie pobiera się opłat notarialnych za sporządzenie aktu, którego przedmiotem jest wyłącznie oświadczenie woli o ustanowieniu fundacji.

2. Postępowanie w sprawach rejestru fundacji jest wolne od opłat sądowych.

Art. 12. Sąd dokonuje wpisu do rejestru fundacji po stwierdzeniu, że czynności prawne stanowiące podstawę wpisu zostały podjęte przez uprawnioną osobę lub organ i są ważne, a decyzje właściwego ministra nie podlegają już zaskarżeniu do sądu administracyjnego.

Art. 13. Zarząd fundacji kieruje jej działalnością oraz reprezentuje fundację na zewnątrz.

Art. 14. 1. Podjęcie przez fundację działalności gospodarczej nie przewidzianej w statucie wymaga uprzedniej zmiany statutu, a w wypadku gdy zmiana statutu nie jest możliwa — uzyskania odrębnego zezwolenia właściwego ministra, wydanego w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Zatwierdzenie statutu fundacji w części przewidującej działalność gospodarczą lub uzyskanie odrębnego zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, nie zwalnia z obowiązku uzyskania przewidzianych w przepisach prawa zezwoleń na prowadzenie tej działalności.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa

szczegółowe zasady prowadzenia przez fundację działalności gospodarczej, warunki i tryb wydawania i cofania zezwoleń na jej prowadzenie oraz ulgi i zwolnienia z tytułu przeznaczania zysków z tej działalności na realizację zadań statutowych fundacji.

Art. 15. 1. Nadzór nad fundacją co do zgodności jej działania z przepisami prawa i statutem oraz z celem, w jakim fundacja została ustanowiona, sprawuje właściwy minister.

2. Właściwy minister sprawując nadzór, o którym mowa w ust. 1, w szczególności przeprowadza kontrolę działalności finansowej i gospodarczej fundacji, ma prawo żądać sprawozdań z działalności zarządu oraz przedstawiania programów działania, a także bada prawidłowość wykorzystania środków finansowych i innych zasobów majątkowych fundacji.

Art. 16. Właściwy minister może wstrzymać wykonanie lub uchylić uchwałę zarządu fundacji pozostającą w rażącej sprzeczności z jej celem albo z postanowieniami statutu fundacji lub z przepisami prawa.

Art. 17. 1. Jeżeli działanie zarządu fundacji w istotny sposób narusza przepisy prawa lub postanowienia jej statutu albo jest niezgodne z jej celem, właściwy minister może wyznaczyć odpowiedni termin do usunięcia tych uchybień w działalności zarządu albo może żądać dokonania w wyznaczonym terminie zmiany zarządu fundacji.

2. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, albo w razie dalszego uporczywego działania zarządu fundacji w sposób niezgodny z prawem, statutem lub celem fundacji, właściwy minister może zawiesić zarząd fundacji i wyznaczyć zarządcę przymusowego.

3. Zarządcą przymusowy reprezentuje fundację w sprawach wynikających z zarządu, w tym również w postępowaniu sądowym; jest on obowiązany wykonywać czynności potrzebne do prawidłowego działania fundacji.

4. Właściwy minister z urzędu lub na wniosek zarządu fundacji uchyli decyzję o zawieszeniu zarządu i o wyznaczeniu zarządcy przymusowego, jeżeli z okoliczności wynika, że działania, o których mowa w ust. 1, zostaną zaniechane.

Art. 18. 1. W razie osiągnięcia celu, dla którego fundacja była ustanowiona, lub w razie wyczerpania środków finansowych i majątku fundacji, fundacja podlega likwidacji w sposób wskazany w statucie.

2. Jeżeli statut nie przewiduje likwidacji fundacji lub jego postanowienia w tym przedmiocie nie są wykonywane, w wypadkach wymienionych w ust. 1 decyzję o likwidacji podejmuje właściwy minister.

3. W wypadkach innych niż przewidziane w ust. 1 likwidacja fundacji może nastąpić tylko na mocy przepisu ustawy.

4. Jeżeli statut fundacji nie określa przeznaczenia środków majątkowych pozostających po jej likwidacji, właściwy minister wydaje decyzję o przeznaczeniu tych środków z uwzględnieniem celów, którym fundacja służyła.

Art. 19. Nabycie przez fundację w drodze spadku, zapisu lub darowizny pieniędzy lub innych rzeczy ruchomych albo praw majątkowych jest wolne od podatku od spadków i darowizn.

Art. 20. Właściwy minister podejmuje czynności przewidziane w niniejszej ustawie w formie decyzji. Na decyzje te przysługuje skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego na zasadach i w trybie określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Art. 21. Spory majątkowe, których stroną jest fundacja, rozpoznaje sąd.

Art. 22. Ilekroć w ustawie jest mowa o właściwym ministrze, rozumie się przez to również kierownika właściwego urzędu centralnego.

Art. 23. 1. Fundacje działające na podstawie przepisów dotychczasowych są obowiązane złożyć do sądu prowadzącego rejestr fundacji, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wnioski o wpis do rejestru fundacji oraz zawiadomić o ich złożeniu właściwego ministra.

2. W razie niedopełnienia obowiązku określonego w ust. 1, przepisy art. 17 stosuje się odpowiednio.

Art. 24. Przepisy niniejszej ustawy nie naruszają przepisów prawa prywatnego międzynarodowego.

Art. 25. Traci moc dekret z dnia 7 lutego 1919 r. o fundacjach i o zatwierdzaniu darowizn i zapisów (Dz. U. Nr 15, poz. 215, z 1928 r. Nr 38, poz. 372, z 1947 r. Nr 66, poz. 400, z 1952 r. Nr 25, poz. 172, z 1957 r. Nr 1, poz. 3 i z 1964 r. Nr 16, poz. 94).

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Szymonek*